

Правові аспекти розвитку антимонопольного законодавства України

Волинець Віталій Валентинович¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.08.2025	Право	346.546(477)
DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17148235		

Анотація. Проведено комплексне дослідження правових аспектів розвитку антимонопольного законодавства України з урахуванням сучасних трансформацій економічної системи, підсиленням ролі ринкових механізмів регулювання та стратегічного курсу держави на інтеграцію в ЄС. Розглянуто умови становлення антимонопольного законодавства, окреслено ключові етапи його трансформації відповідно до змін політико-економічного середовища та міжнародних зобов'язань України. Головну увагу приділено аналізу чинної нормативно-правової бази у сфері захисту економічної конкуренції, зокрема Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пов'язаних з цим підзаконних актів. В процесі дослідження виявлено низку актуальних проблем, присутність нормативних прогалин, колізій, нечіткості повноважень Антимонопольного комітету України, а також недосконалість процедур контролю за діяльністю суб'єктів господарювання.

У статті проведено аналіз впливу процесу євроінтеграції на модернізацію українського антимонопольного законодавства, зокрема в контексті гармонізації з Європейським Союзом. Сформульовано низку пропозицій щодо вдосконалення національної системи правового регулювання економічної конкуренції, серед яких - адаптація до європейських стандартів, посилення інституційної спроможності Антимонопольного комітету, впровадження ефективних механізмів контролю та відповідальності.

Водночас констатовано, що вплив євроінтеграційних процесів на трансформацію антимонопольного законодавства України полягає в необхідності узгодження правових стандартів із правом Європейського Союзу, оскільки це є необхідною умовою підвищення ефективності державної політики у сфері захисту економічної конкуренції. Запропоновані напрямки вдосконалення, в тому числі й адаптація до європейських стандартів та зміцнення інституційної спроможності Антимонопольного комітету - є основою формування конкурентних відносин. Важливим залишається й питання впровадження чітких механізмів контролю, запобігання порушенням та притягнення до відповідальності суб'єктів господарювання. В загальному, розвиток антимонопольного

---

¹ Волинець Віталій Валентинович, доктор юридичних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи, Київський університет туризму, економіки і права, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-0714-236X>.

законодавства України має здійснюватися в руслі європейських інтеграційних процесів із урахуванням національної економічної політики.

Ключові слова: антимонопольне законодавство, економічна конкуренція, Антимонопольний комітет України, правове регулювання, ринкова економіка, євроінтеграція, гармонізація законодавства, конкурентна політика.

Legal aspects of the development of the antimonopoly legislation of Ukraine

Annotation. A comprehensive study of the legal aspects of the development of antimonopoly legislation in Ukraine was conducted, taking into account modern transformations of the economic system, the strengthening of the role of market mechanisms of regulation and the strategic course of the state for integration into the EU. The conditions for the formation of antimonopoly legislation were considered, the key stages of its transformation were outlined in accordance with changes in the political and economic environment and international obligations of Ukraine. The main attention was paid to the analysis of the current regulatory framework in the field of protection of economic competition, in particular the Law of Ukraine "On Protection of Economic Competition" and related by-laws. In the process of the study, a number of topical problems were identified, the presence of regulatory gaps, conflicts, the vagueness of the powers of the Antimonopoly Committee of Ukraine, as well as the imperfection of procedures for controlling the activities of business entities. The article analyzes the impact of the European integration process on the modernization of Ukrainian antimonopoly legislation, in particular in the context of harmonization with the European Union. A number of proposals have been formulated to improve the national system of legal regulation of economic competition, including adaptation to European standards, strengthening the institutional capacity of the Antimonopoly Committee, and introducing effective mechanisms of control and responsibility.

At the same time, it has been stated that the impact of European integration processes on the transformation of the antimonopoly legislation of Ukraine lies in the need to harmonize legal standards with the law of the European Union, since this is a necessary condition for increasing the effectiveness of state policy in the field of protection of economic competition. The proposed areas of improvement, including adaptation to European standards and strengthening the institutional capacity of the Antimonopoly Committee, are the basis for the formation of competitive relations. The issue of introducing clear mechanisms of control, prevention of violations and holding economic entities accountable also remains important. In general, the development of the antimonopoly legislation of Ukraine should be carried out in line with European integration processes, taking into account national economic policy.

Keywords: antitrust legislation, economic competition, Antimonopoly Committee of Ukraine, legal regulation, market economy, European integration, harmonization of legislation, competition policy.

Вступ

Постановка проблеми. Антимонопольне законодавство є ключовим елементом правової системи кожної країни з ринковою економікою. Його основна мета полягає в підтримці чесної конкуренції, недопущенні монополізації ринків та захисту інтересів споживачів. В Україні антимонопольне законодавство відіграє особливу роль, адже воно

сприяє стабільному економічному зростанню, підвищенню ефективності бізнесу та запобіганню зловживанням з боку потужних суб'єктів господарювання. У вітчизняному правовому просторі антимонопольне законодавство хоча й формується на основі європейських правових стандартів, одна все частіше зіштовхується з викликами, пов'язаними із ефективністю застосування, узгодженістю та адаптацією до ринкових умов.

Сучасна правова система не встигає адаптуватися до нових викликів, зокрема тих, які пов'язані із цифровим середовищем, де дедалі частіше присутні складні форми недобросовісної конкуренції. Наразі аналіз правових аспектів удосконалення антимонопольного законодавства є досить актуальним як з теоретичної так і з практичної точки зору. Разом з тим залишається необхідність у перегляді підходів до врегулювання конкурентних відносин і забезпеченні відповідності національного законодавства європейським правовим стандартам. З практичної позиції — оновлення правової бази дозволить підвищити ефективність захисту прав учасників ринку, зміцнить механізми контролю з боку держави та створить сприятливий, конкурентоспроможний економічний простір в країні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питання розвитку антимонопольного законодавства займалися низка вітчизняних науковців. Так, А. Наконечна [5] досліджувала правове регулювання повноважень Антимонопольного комітету України щодо здійснення контролю в сфері банківської допомоги. Дослідник Е. Юрій [7] визначає діяльність антимонопольного комітету, а І. Кравцова [10] розкриває особливості застосування штрафів за порушення антимонопольного законодавства. Вітчизняний науковець Є. Василенко [11] робить наголос на реформуванні антимонопольного законодавства. Дослідники О. Вінник та О. Шаповалова [16] досліджують питання правового аспекту цифровізації як механізму забезпечення прозорості конкурентних відносин. Незважаючи на напрацювання вітчизняних дослідників щодо розвитку антимонопольного законодавства, питання залишається невирішеним і потребує додаткового дослідження.

Мета та завдання. Мета статті полягає в комплексному дослідженні правових аспектів розвитку антимонопольного законодавства України, враховуючи сучасні виклики ринкової економіки, євроінтеграційний курс держави та потребу в гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу. Для досягнення поставленої мети необхідно визначити низку ключових завдань: провести аналіз етапів становлення та розвитку антимонопольного законодавства України; оцінити ефективність нормативно-правової бази у сфері захисту економічної конкуренції; визначити прогалини та недоліки правового регулювання антимонопольної політики; дослідити вплив євроінтеграційних процесів на реформування антимонопольного законодавства України; визначити пропозиції вдосконалення антимонопольного законодавства з урахуванням норм міжнародного права.

Результати

Антимонопольне законодавство України визначається сукупністю нормативно-правових актів, спрямованих на забезпечення конкуренції, недопущення зловживання монополією, запобігання зловживання конкурентного середовища, а також контроль за діяльністю суб'єктів господарювання. Основна мета цього законодавства полягає у врегулюванні діяльності суб'єктів господарювання, спрямована на обмеження конкуренції та монополізації ринку. Антимонопольне законодавство складають Закони України «Про захист економічної конкуренції» [1], «Про Антимонопольний комітет України» [2], «Про природні монополії» [3] та інші підзаконні правові акти. Порушення антимонопольного законодавства може призвести

до серйозних наслідків як для самих компаній, так і для фізичних осіб зокрема. Разом з тим, існує загроза накладення значних фінансових санкцій на підприємства. Низка антимонопольних відомств застосовує штрафи, розмір яких може сягати 10% від загального світового обороту компанії. Часто такі справи супроводжуються розслідуваннями в різних країнах світу [4].

Варто відзначити, що антимонопольне, або як його ще називають - конкурентне законодавство, є міцним фундаментом розвитку економіки держави, а також підтвердженням її цивілізаційного вибору, зокрема й в євроінтеграційний період. Україна вже давно взяла курс на євроінтеграцію, а тому реформування конкурентного права – це не привілей, а в першу чергу необхідність, орієнтація на сучасні світові практики, які значну увагу приділяють питанню їх застосування, максимально залучаючи тих, від кого залежить успішна імплементація змін до законодавства [4].

Ключовим нормативно-правовим актом у сфері антимонопольного законодавства є Закон України «Про захист економічної конкуренції» [1]. Його основна мета полягає у визначенні поняття монопольного становища, встановлення порядку виявлення та припинення антиконкурентних дій, а також вказує на механізми контролю за економічною діяльністю. Згаданим нормативно-правовим актом визначено орган, який координує діяльність у сфері антимонопольного регулювання - Антимонопольний комітет України. Вітчизняна дослідниця А. Наконечна вказує, що Антимонопольний комітет України наділений такими повноваженнями як:

1. доступ до приміщень, місць зберігання інформації, що знаходиться у володінні чи користуванні підприємств: комп'ютерів, технічних засобів електронних комунікацій, серверів, сейфів, робочих місць працівників тощо;
2. проведення огляду приміщень та іншого майна підприємств, які перевіряються;
3. копіювання або вилучення копій інформації;
4. арешт чи вилучення документів, інших носіїв інформації, а також їх оригіналів;
5. опломбування або опечатування приміщень, систем електронних комунікацій чи місць зберігання інформації таким чином, щоб унеможливити доступ до їхнього вмісту.

Зазначені повноваження за своїм змістом схожі на ті, якими користуються правоохоронні органи під час проведення досудового розслідування. Однак Антимонопольний комітет може здійснювати ці дії не самостійно, а лише за умови отримання відповідного дозволу суду. При цьому дозвіл надає не слідчий суддя, як у кримінальних провадженнях, а суддя господарського суду [5, с. 318].

Як слушно зауважує Е. Юрій Антимонопольний комітет України є державним органом зі спеціальним статусом, основною метою якого є забезпечення державного захисту конкуренції у сфері підприємницької діяльності та публічних закупівель. Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» [6], Антимонопольний комітет України виконує функції органу оскарження у сфері публічних закупівель. З метою забезпечення об'єктивного та ефективного захисту прав і законних інтересів осіб, які беруть участь у закупівельних процедурах, при Антимонопольному комітеті створюється постійно діюча адміністративна колегія (колегії), яка розглядає скарги щодо порушень законодавства у сфері публічних закупівель. Саме до цієї колегії учасники звертаються у випадку, якщо вважають, що замовник порушив вимоги закупівельного законодавства. Всі скарги в межах процедури публічних закупівель подаються виключно у вигляді електронного документа через електронні майданчики системи PROZORRO [7, с. 144].

На думку дослідниці І. Кравцової, захист економічної конкуренції є основним принципом захисту свободи підприємницької діяльності, який закріплений у ст. 42

Конституції України [8], за яким держава гарантує захист конкуренції у сфері підприємницької діяльності. Забороняються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та прояви недобросовісної конкуренції. За такі правопорушення, як зловживання монопольним становищем, недобросовісна конкуренція, антиконкурентні узгоджені дії та інші порушення, що суперечать антимонопольному законодавству, суб'єкти господарювання та інші учасники конкурентних правовідносин несуть юридичну відповідальність.

Система відповідальності за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства включає:

- господарсько-організаційні санкції - визначені законом заходи організаційного характеру, які спрямовані на обмеження діяльності суб'єкта господарювання. Такі санкції застосовуються уповноваженими державними органами або за їхньою ініціативою - судом, у випадках, встановлених законодавством;

- адміністративно-господарські санкції відповідно до статті 238 Господарського кодексу України [9] є заходами організаційно-правового або майнового характеру, які можуть застосовуватись уповноваженими органами державної влади чи місцевого самоврядування до суб'єктів господарювання у разі порушення ними встановлених законодавством правил ведення господарської діяльності. Метою таких санкцій є припинення порушень та усунення наслідків;

- обов'язок відшкодування завданих збитків;

- визнання недійсними рішень або актів органів державної влади;

- притягнення до кримінальної відповідальності [10, с. 90].

За результатами опрацьованого можна зробити висновок, що ефективний розвиток антимонопольного законодавства України є необхідною умовою для захисту добросовісної конкуренції та забезпечення справедливих правил ведення підприємницької діяльності. Наявність різних форм юридичної відповідальності, включаючи господарсько-організаційні, адміністративно-господарські санкції, відшкодування збитків, визнання недійсними рішень органів влади та кримінальна відповідальність, свідчить про комплексний підхід держави до регулювання конкурентного середовища. Водночас, ефективність застосування цих механізмів залежить від послідовності правозастосовної практики та подальшого удосконалення законодавства відповідно до європейських стандартів.

Вітчизняний науковець Є. В. Василенко погоджується з тим, що адаптація вітчизняного конкурентного законодавства до стандартів ЄС передбачає щонайменше два етапи реформування. На першому етапі необхідно удосконалити термінологію, якою оперує вітчизняне законодавство у сфері захисту економічної конкуренції, покращити механізми контролю за концентрацією суб'єктів господарювання, врегулювати проведення АМКУ перевірок суб'єктів господарювання, вдосконалити механізми звільнення учасників антиконкурентних узгоджених дій від юридичної відповідальності, підвищити рівень незалежності АМКУ перед іншими державними органами.

Другий етап реформи передбачає запровадження законодавчого регулювання узгоджених дій та зловживання становищем на ринку. Також планується удосконалити механізми виявлення, розслідування та припинення порушень конкурентного законодавства. Серед інших нововведень - запровадження штрафів за кожен день невиконання рішень або вимог Антимонопольного комітету України, врегулювання строків давності у таких справах, забезпечення доступу учасників до матеріалів справи, а також введення процедури адміністративного оскарження рішень Антимонопольного комітету України [11, с. 142].

Потреба в реалізації Україною зобов'язань, визначених Угодою про асоціацію з ЄС щодо гармонізації національного законодавства про конкуренцію та правозастосовну

практику з європейськими стандартами зумовила прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» [12]. Стаття 256 Угоди про асоціацію України та ЄС [13] визначила умови, за яких Україна взяла на себе зобов'язання адаптувати нормативно-правову базу у сфері захисту від недобросовісної конкуренції та наблизитися до європейських стандартів, які є обов'язковими для всіх країн-членів Європейського Союзу. Саме з метою реалізації цих зобов'язань і був ухвалений зазначений закон, який започаткував перший етап масштабної реформи у сфері захисту економічної конкуренції, основним завданням якого стало вдосконалення правових засад діяльності Антимонопольного комітету України. Закон набув чинності 1 січня 2024 року і спрямовувався на розширення повноважень Антимонопольного комітету для забезпечення ефективного розслідування порушень конкурентного законодавства, а також для досягнення балансу між захистом економічної конкуренції та дотриманням прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Варто зазначити, що наразі розвиток антимонопольного законодавства в Україні триває, і АМКУ активно цьому сприяє. За підтримки міжнародних партнерів Антимонопольний комітет, як орган, наділений контрольними та регуляторними повноваженнями у сфері забезпечення здорової конкуренції, послідовно працює над удосконаленням практики правозастосування, підвищенням прозорості процедур, впровадженням європейських стандартів, а також зміцненням інституційної спроможності, яка сприяє ефективній протидії монополізму та недобросовісній конкуренції.

Українське конкурентне право переживає період активного реформування. Голова АМКУ на конференції з питань правового захисту економічної конкуренції, що відбулася за підтримки Проєкту міжнародної технічної допомоги ЄС COMPASA наголосив, що в процесі впровадження реформ Комітет вивчає та здійснює аналіз міжнародного досвіду, в тому числі й країн ЄС [14].

Група дослідників зазначає, що до діяльності Антимонопольного комітету входить здійснення контролю за дотриманням вимог антимонопольного законодавства на ринку, розгляд справ про порушення конкурентного законодавства та застосування відповідних санкцій. Комплекс цих правових механізмів сприяє забезпеченню конкурентного середовища, відкритості та стабільного розвитку ринку електронних платежів в Україні [15, с. 285].

На ринку електронних платежів України держава поступово запроваджує комплекс регуляторних механізмів, спрямованих на забезпечення прозорості, чесної та добросовісної конкуренції. Це створює міцну основу для сталого розвитку фінансових технологій, сприяє впровадженню інноваційних рішень та гарантує належний захист прав і інтересів споживачів фінансових послуг. Така регуляторна стратегія не лише відповідає глобальним процесам цифровізації економіки, а й є важливою складовою економічної безпеки держави [16, с. 22].

Дослідники Ю. Уманців та Д. Шкуропадська відзначають, що визначена політика реалізується за допомогою комплексу взаємопов'язаних заходів, серед яких важливе місце займають удосконалення законодавчої бази, встановлення чітких та прозорих правил для учасників ринку, впровадження стандартів безпеки, постійний контроль за дотриманням нормативних вимог, а також забезпечення відкритого доступу до платіжної інфраструктури для нових учасників ринку [17, с. 29].

Одним із ключових механізмів реалізації антимонопольної політики у фінансовій системі країни є процедура ліцензування та реєстрації суб'єктів господарювання, які мають намір надавати послуги у сфері електронних платежів. Ця вимога не формальність, а ефективний інструментом державного контролю, який дозволяє

перевіряти фінансову стабільність компаній, їхню надійність та відповідність чинним законодавчим нормам. Завдяки такому підходу створюються рівні умови для всіх учасників ринку, запобігаючи появі непрофесійних або фінансово нестійких компаній. Крім того, цей процес сприяє зростанню довіри споживачів, які можуть бути впевнені, що платіжні послуги надаються легально та під наглядом компетентних державних органів [18, с. 328].

Наступним механізмом реалізації та важливим елементом забезпечення чесної конкуренції, захисту прав усіх учасників ринку платіжних послуг є контроль за дотриманням антимонопольного законодавства. З цією метою держава здійснює постійний моніторинг ринкової ситуації, приділяючи особливу увагу виявленню фактів недобросовісної конкуренції, зловживання домінуючим становищем, антиконкурентних угод або змови між великими компаніями. У разі фіксації таких порушень компетентні органи мають право невідкладного реагування, застосовуючи відповідні санкції - від штрафів до обмеження чи анулювання ліцензій. Разом з цим, держава активно стимулює вихід на ринок нових учасників та впровадження сучасних технологій. Сучасне фінансове законодавство спрямоване на підтримку розвитку інноваційних платіжних сервісів, фінтех-компаній і технологічних стартапів. Для цього використовуються гнучкі механізми, зокрема пілотні режими (Regulatory Sandbox), які дозволяють тестувати нові продукти у контрольованих умовах без повного проходження всіх регуляторних процедур. Також можливе запровадження податкових стимулів, грантів та інших форм підтримки інновацій. Це не лише сприяє розширенню функціоналу платіжного ринку, а й залучає інвестиції у високі технології, створює нові робочі місця та зміцнює позиції України як перспективного фінансово-технологічного центру [19, с. 39].

Отже, конкуренція на платіжному ринку України виступає ключовим чинником стимулювання інновацій, підвищення якості фінансових послуг і забезпечення прозорості економічних процесів. Сформоване конкурентне середовище сприяє розвитку сучасних платіжних сервісів, що відповідають потребам бізнесу та населення. Під впливом конкуренції фінансові установи активніше впроваджують технологічні новації, удосконалюють захист персональних даних і безпеку транзакцій. Зміцнення фінансової стабільності та довіри споживачів є необхідною передумовою для подальшого зростання ринку. Водночас лібералізація регулювання та підтримка фінтех-сектору з боку держави мають потенціал активізувати інтеграцію України у глобальні фінансові системи.

На основі опрацьованого необхідно вказати, що розвиток антимонопольного законодавства України має спрямовуватися на адаптацію національної нормативно-правової бази до стандартів Європейського Союзу. Актуальним залишається й питання удосконалення процедури виявлення, розслідування та припинення порушень конкурентного законодавства із застосуванням сучасних аналітичних та цифрових інструментів. Необхідно посилити інституційні спроможності Антимонопольного комітету України, зокрема шляхом забезпечення його процесуальної незалежності та ефективних механізмів судового й адміністративного оскарження рішень. Поряд із цим необхідно приділити увагу розвитку правових підходів до врегулювання конкуренції у цифровій економіці, створення прозорих умов доступу до інфраструктури ринків та усунення бар'єрів для нових учасників. Отже, наразі доцільно сформувати ефективні правові гарантії захисту малого та середнього бізнесу, а також удосконалити правове регулювання питань міжнародної співпраці у сфері конкурентної політики. Комплексне реформування антимонопольного законодавства має стати важливим чинником зміцнення економічної безпеки та сталого розвитку України.

Висновки

Розвиток антимонопольного законодавства України є одним із ключових напрямів формування конкурентоспроможної економіки та гармонізації національної правової системи з європейськими стандартами. Прийняття Закону № 3295-IX та започатковані реформи свідчать про прагнення України створити ефективний механізм захисту конкуренції, посилити роль Антимонопольного комітету та вдосконалити процедури виявлення і розслідування порушень в цій сфері. Подальший розвиток цього питання потребує комплексного наукового аналізу ефективності вже запроваджених норм, оцінки правозастосовної практики, а також вивчення міжнародного досвіду інтеграції антимонопольних стандартів. Перспектива майбутніх досліджень полягає в розробці нових механізмів запобігання недобросовісній конкуренції у цифровій економіці, вдосконаленні правового регулювання панівного становища та створення умов для прозорої конкуренції на економічному ринку України. Особливої уваги потребує вивчення взаємодії антимонопольного законодавства з іншими секторальними нормативно-правовими актами в умовах євроінтеграції.

Список використаних джерел

1. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 №2210-III. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
2. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
3. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 №1682-III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
4. АМКУ провів конференцію з питань правового захисту економічної конкуренції. 2025. <https://pravo.ua/amku-proviv-konferentsiiu-z-pytan-pravovoho-zakhystu-ekonomichnoi-konkurentsii/>
5. Наконечна А. Правове регулювання повноважень антимонопольного комітету України щодо здійснення контролю в сфері банківської діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Випуск 83. Ч. 2. 2024. С. 316 – 321. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/07/48-1.pdf>
6. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 №922-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
7. Юрій Е. Діяльність антимонопольного комітету України як органу оскарження в сфері публічних закупівель. *Галицький економічний вісник*. Випуск 5 (90). 2024. с. 142 – 148. [https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/47554/2/GEJ_2024v90n5_Yurii_E-The activities of the antimonopoly 142-148.pdf](https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/47554/2/GEJ_2024v90n5_Yurii_E-The%20activities%20of%20the%20antimonopoly%20142-148.pdf)
8. Конституція України від 28.06.1996 №30. Ст. 141. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
10. Кравцова І. Штраф за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства як вид адміністративно-господарської санкції. *Підприємництво, господарство і право*. Випуск 7. 2020. С. 89 – 95. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/7/16.pdf>
11. Василенко Є. В. Перший етап реформи конкурентного законодавства в Україні. *Інновації та науковий потенціал світу*. 2024. С. 141 – 146. <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/250/248>
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України: Закон України від 09.08.2023 №3295-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3295-20#Text>

13. Угод про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 30.11.2023. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
14. АМКУ провів конференцію з питань правового захисту економічної конкуренції. 2025. <https://amcu.gov.ua/news/amku-proviv-konferentsiiu-z-pytan-pravovoho-zakhystu-ekonomichnoi-konkurentsii>
15. Паласевич М., Сисюк В. Вплив державного регулювання конкуренції на розвиток українського ринку електронних платежів. *Актуальні проблеми економіки*. Випуск 5(287). 2025. С. 280-288. <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/05/5.25.topic-Mykola-B.-Palasevych-Volodymyr-I.-Sysiuk-280-288.pdf>
16. Вінник О.М., Шаповалова О.В. Цифровізація в ракурсі забезпечення прозорості відносин у сфері конкуренції: правовий аспект. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2021. № 2 (42). С. 20–30. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/219/202>
17. Уманців Ю.М., Шкуропадська Д.Б. Інституційні детермінанти конкурентної політики на ринку фінансових послуг. *Економіка України*. № 11. 2022. С. 26–46. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.11.026>
18. Науменко С.Г., Лісовол О.М. Нормативно-правове регулювання конкуренції на ринку банківських послуг. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. Випуск 86: частина 2. 2024 . С. 324–330. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.2.49>
19. Никифоров А.Є., Погуда Н.В. Державна політика сприяння конкуренції на цифрових ринках. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Випуск 37. 2023. С. 36–40. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/37-2023/6.pdf>